

Maria Sułowska

Piotrawin, pow. Opole Lubelskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 5, 207-209

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W okresie poprzedzającym wzniesienie budowli na tym terenie znajdował się wczesnośredniowieczny omentarz szkieletowy. W dwóch niewielkich wykopach /o wymiarze 2 x 2 m/ odsłonięto fragmentarycznie ostery groby, stosunkowo bogato wyposażone /między innymi znaleziono: kabłączek skroniowy, pierścienki, brakteat/. Kości ludzkie wystąpiły także w wypełnisku wykopu pod fundament późnoromańskiego założenia. Wstępnie omentarzysko jest datowane na XII w. do około 1228 r., kiedy to po raz pierwszy w źródłach pisanych pojawia się wzmianka o budowli.

OSETNO MAŁE, pow. Góra
Stanowisko 1

patrz okres wpływów rzymskich

PARZNIEW, pow. Pruszków
Stanowisko 2

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Warszawie

Badania prowadziła mgr Małgorzata Woyda.
Finansował WKZ w Warszawie.¹ Pierwszy sezon badań.² Osada wczesnośredniowieczna VII-VIII wiek.³

Relikty osady znajdują się na płaskim wzniesieniu wśród łąk na południe od wsi Parzniew. W trakcie badań ratowniczych odkryto dwie jamy.

Jama 1 - kształt regularny, owalny o wymiarach około 2 m x 1,5m; wypełnisko ciemne, smoliste z licznymi fragmentami ceramiki i przepalonymi kamieniami. Jama ta o regularnym nieokowatym kształcie w profilu miała około 50 cm głębokości, w połowie wystąpiła dziesięciocentymetrowej grubości wkładka jasnożółtego piasku /najgrubsza w centrum, cieniejąca ku brzegom jamy. Prawdopodobnie świadczą to o dwufazowym użytkowaniu jamy. Charakter wypełnienia jamy, jej wielkość i kształt wskazują, że była ona paleniskiem.

Jama 2 - analogiczna, pod względem charakteru wypełnienia i zabytków, do jamy 1 odkryta została w stanie całkowitego niemal przesłania, być może nawet na wtórnym słoju.

Ceramikę obu jam datować można na koniec VI, VII-VIII wiek.⁴

Badania będą kontynuowane.⁵

PIOTRAWIN, pow. Opole Lubelskie Katedra Archeologii Polski Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
Stanowisko 1

Badania prowadziła mgr Maria Sułowska.¹ Finansowała Katedra Archeologii Polski KUL.²

Trzeci sezon badań. Stanowisko wielokulturowe: osady - trzciniiska, łużycka, średniowieczna /VIII/IX, XII-XIII, IV w./, omentarszysko XIII-XVIII w.; warstwa orna XVII w.

Prace prowadzone w północnej części stanowiska. Przekopano 100 m² powierzchni /w ubiegłych latach 150 m²/:

1. Najstarsze obiekty odsłonięte w 1971 r. to 6 jam odpadkowych i 2 mieszkalne kultury łużyckiej ze schyłku epoki brązu. Natrafiono również na warstwę kulturową trzciniacką ze śladami materiału neolitycznego /1970 r./:

2. Zasadniczym przedmiotem badań w Piotrawinie jest wczesno-średniowieczny zespół osadniczy złożony z osady i omentarszyska szkieletowego. To ostatnie wyznacza rejon, gdzie znajdował się co najmniej od przełomu XII/XIII w. drewniany kościół znany ze źródeł pisanych. Dziś na terenie omentarsza znajduje się XV-wieczny kościół murewany. W osadnictwie wczesnośredniowiecznym wyróżniono 2 fazy:

a/ Z fazy starszej, którą na podstawie ceramiki można datować na VIII ewentualnie początek IX w., pochodzi półziemianka o powierzchni użytkowej ok. 9 m². Zawartość jej stanowią 4 osze naczyń i fragmenty kilku dalszych, popalone kości zwierzęce oraz przepalone kamienie granitowe. Oryginalnym znaleziskiem jest duży przędzlik średnicy 11-12 cm, z wyobrażeniem tarczy słonecznej. Ceramika z tej fazy charakteryzuje się silnym obtaczaniem przy krawędzi, płaskimi dnami na podsypce z popiołu /raz z piasku/ oraz dużą domieszką grubego tłuczni. Jedno z naczyń nie jest zdobione, pozostałe noszą bogaty ornament wielokrotnej linii falistej. Formy: garnki do gotowania i naczynie nasebowe z szerokim wylewem. Dodajmy, że w 1970 r. znaleziono w okolicy /Piotrawin stan. 2/ skarb 12 żelaznych oczekawców zapewne importowanych z Wielkich Moraw/:

b/ Z fazy młodszej odsłonięto warstwę kulturową grubości 80-90 cm oraz 3 obiekty mieszkalne. 2 z nich to półziemianki połączone wąskim korytarzem. Zawartość - łuski rybie, ości, muszle ślimaków, kości zwierząt dzikich oraz narzędzia jak hak na ryby /długość 11 cm/, nożyce do strzyżenia owiec, sugerują specjalizację w gospodarce hodowlano-rybacko-łowieckiej. W jednej z półziemianek odkryto stos kamieni połączonych częściowo gliną, umieszczony przy palenisku, który ogrzewając się od płomienia pełnił funkcję pieca przechowującego ciepło. Trzecie domostwo - nasienne zbudowane było w technice sumikowo-łatkowej. Zaobchowała się z niego m.in. dolna część spalonej łątki z wyłobioną pazą.

Obok znajdowała się jama, w której znaleziono 2 srebrne pierścienki. Ceramika młodszej fazy jest cienkościenna, silnie obtaczana, bogato zdobiona ślókami i linią falistą, dna noszą znak swastyki, w jednym wypadku jest to znak krzyża maltańskiego. Najbardziej charakterystyczną cechą ceramiki jest to, że po wykonaniu ornamentu rytego powierzchnia naczyń została pokryta warstwą białej gliny. Rzadziej zdarza się, że brzegi naczyń pozbawionych ornamentu rytego są zdobione pasami kredy. Zdarzają się również fragmenty ceramiki z białej gliny.

3. Na osadę wczesnośredniowieczną nawarstwiły się młodsze obiekty, jak np. zbadany w 1970 r. mieszkalny dom z 2 połowy XV w. Wyróżnione także XVII-wieczną /datuje srebrny szóstak Jana III Sobieskiego i 2 boratynki/ warstwę orną składającą się z margla, który powstał z wietrzenia gruzu wapiennego na płaskim podłożu. Pod warstwą /na głębokości 60-65 cm od powierzchni/ odsłonięto ślady orki rysującej się jako brunatne smugi na warstwie kulturowej średniowiecznej. Ślady orki odsłonięto na długości 30 m; biegną w kierunku w przybliżeniu północ-południe. Bruzdy wykonane były narzędziem asymetrycznym, prawdopodobnie pługiem. Odległość między wschodnimi krawędziami bruzd jest stała i wynosi 26-28 cm. Pod bruzdami XVII-wiecznymi odkryto ślady orki poprzecznej, być może znacznie wcześniejszej.

Planowane są dalsze badania.

PIOTROWICE POLSKIE,
pow. Ząbkowice Śląskie
Stanowisko 1

Konservator Zabytków Archeologicznych
we Wrocławiu

Prace prowadził mgr J. Kosłowski. Finansował WKZ we Wrocławiu. Pierwszy sezon badań: Cmentarzysko kurhanowe.

Stanowisko obejmujące skupisko 13 kurhanów znajduje się w lesie należącym do Muszkowic, w odległości około 3,7 km na południowy wschód od wsi Piotrowice.

Badaniami objęto kurhan Nr 13 o wymiarach podstawy 12x14 m i wysokości około 1,8 m. Był on usypany z ziemi i gliny. W górnej, centralnej partii mogiły odkryto drobne fragmenty przepalonych kości ludzkich.

Wewnątrz kurhanu i na jego stoku znaleziono ułamki naczyń wczesnośredniowiecznych.

Badania dalszych mogił, zniszczonych leśną orką będą kontynuowane.